

Fylkesmannen i Aust-Agder

TILRÅDNING FRA FYLKESMANNEN I AUST-AGDER TIL
MILJØDIREKTORATET OM VERN AV OMRÅDE TILBUDT
FOR FRIVILLIG VERN:

Rislåknuten naturreservat

Birkenes kommune
August 2015

Foto: Arne Heggland

Innhold

1. FORSLAG	3
2. HJEMMELSGRUNNLAG.....	3
3. VERNEVERDIER	3
4. ANDRE INTERESSER.....	3
5. SAKSBEHANDLING	4
BAKGRUNN.....	4
PLANPROSESS	4
VIKTIGE ENDRINGER UNDER PLANPROSESSEN.....	4
6. FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER	5
HØRINGSINSTANSER	5
HØRINGSUTTALELSER.....	6
FYLKESMANNENS KOMMENTARER	6
7. FYLKESMANNENS TILRÅDNING	7
VEDLEGG 1 - OMRÅDEBESKRIVELSE	8
VEDLEGG 2 – VERNEFORSKRIFT	10

1. Forslag

Fylkesmannen i Aust-Agder legger med dette fram forslag om vern av et område tilbudt for frivillig vern i Aust-Agder fylke. Tilrådingen omfatter Rislåknuten naturreservat i Birkenes kommune. Området foreslås vernet som naturreservat i medhold av lov 2009-06-19 nr. 100: Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven).

Området utgjør et totalareal på ca. 1388 daa. Totalt skogareal er 880 daa, hvorav 818 daa er produktiv skog. Verneforslaget har regionalverneverdi: **.

Utkast til verneplan ble sendt på både sentral og lokal høring 17.6.2014. Høringsfrist var 6.8.2014.

2. Hjemmelsgrunnlag

Området foreslås vernet som naturreservat i medhold av lov 2009-06-19 nr 100: Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 37.

3. Verneverdier

Et vern av det foreslåtte området vil sikre arealer med store verneverdier. Området er registrert med regionalverneverdi **, og utgjør et stort område med sammenhengende forekomster av godt utviklede og sammenhengende edelløvskog og åpne rasmarker. Rik edelløvskog (alm-lindeskog særlig rasmarkstypen) er vanlig men dekker ikke hele lia. Rislåknutens vestlier er et viktig kjerneområde for lindeskog innenfor kommunen. Reservatet har betydning for biologisk mangfold i edelløvskog og rasmarker. Området er godt arrondert og spenner over en lang høydegradient (300 høydemeter) – fra dalbunnen opp til fattighei. Betraktet som sammenhengende edelløvskogområde, og med høy andel intermediære og rike typer må størrelsen betraktes som ganske god.

Verneforslaget oppfyller følgende prioriterte mangler ved dagens skogvern (Framstad m. fl. 2010);

- rik edelløvskog i Sør-Norge (Agder).

Etter Fylkesmannens vurdering tilfredsstiller området kriteriene a), b) og c) i naturmangfoldloven (nml) § 37 for områder som kan vernes som naturreservat:

- inneholder truet, sjelden eller sårbar natur
- representerer en bestemt type natur
- på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold.

4. Andre interesser

Området brukes til jakt, fiske og annet friluftsliv. Miljøvernavdelingen er for øvrig ikke kjent med at det er knyttet andre interesser til området.

Alt areal som foreslås vernet har status som landbruk-, natur- og friluftslivsområde (LNF-område) i kommuneplanens arealdel.

5. Saksbehandling

Bakgrunn

Gjennom behandling av St.meld. nr. 25 (2002-2003) sluttet Stortinget seg til Regjeringens innstilling om en kraftig opptrapping av skogvernet i Norge. St.meld. nr. 25 trakk opp viktige prinsipper og satsingsområder for en opptrapping av skogvernet. Blant annet at et utvidet skogvern skulle følge de faglige anbefalingene fra NINA Fagrapport 54 (2002) "Evaluerings av skogvernet i Norge". En oppdatert naturfaglig evaluering av norske verneområder med mangelanalyse og anbefalt strategi for videre vern er presentert i NINA Rapport 535 (Framstad m. fl. 2010). Denne rapporten ligger til grunn for dagens arbeid med etablering av nye verneområder.

I St.meld. nr. 25 (2002-2003) ble frivillig vern trukket fram som en viktig strategi for det framtidige skogvernet i Norge. Frivillig vern innebærer at skogeier(e) tilbyr staten vern av egen skog. Miljøvernmyndighetene vurderer tilbudet og iverksetter naturfaglige registreringer for å kartlegge verneverdier. Om det etter en slik registrering vil være aktuelt å fremme et verneforslag for det aktuelle arealet skal det gjennomføres forhandlinger med grunneier om avgrensing, verneforskrifter og økonomisk erstatning. Når staten og grunneier er kommet til enighet om disse punktene skal området gjennomgå saksbehandling i tråd med naturmangfoldloven.

Bevilgningen til frivillig vern for 2015 er betydelig og midlene skal gi grunnlag for opprettelse av flere verneområder i løpet av 2015. Arbeidet omfatter både frivillig vern og vern av offentlig eid grunn (Statskog og OVF).

Planprosess

Naturfaglige registreringer ble gjennomført i august og november 2009 og september 2010, og er rapportert i lokalitetsdatabasen for skogområder <http://borchbio.no/narin/>. Arne Heggland har stått for feltarbeid og rapportering.

En oppsummering av de naturfaglige registreringene er foretatt under presentasjonen av området i høringsforslaget og ligger vedlagt.

Formell oppstart av verneplanen for Rislåknuten naturreservat ble kunngjort i Agderposten 30.4.2014 og i Birkenes avisa 2.5.2014 og i brev til grunneierne og aktuelle foreninger og lag datert 29.4.2014.

Utkast til verneplan ble sendt på sentral og lokal høring i brev av 17.6.2014 og kunngjort i Agderposten og Birkenes avisa. Høringsfrist ble satt til 6.8.2014.

Viktige endringer under planprosessen

Endring av §§ 4 og 7 i forslag til verneforskrift etter høring

Landbruksdirektoratet har kommet med innspill om endring av verneforskriften slik det etter søknad kan gis tillatelse til oppsetting og vedlikehold av gjerder i forbindelse med beite, samt nødvendig motorferdsel i den forbindelse. I tillegg ønsker de unntak for oppsetting av saltsteiner innen

verneområdet. Fylkesmannen er vurdert at dette ikke forringer vernet og tatt det med inn i verneforskriften §§ 4 og 7.

NJFF Lillesand og Birkenes har kommet med innspill om endring av verneforskriften slik at det er mulig at lage bål av virke som ligger på bakken, samt endre ordlyden om lett beltekjøretøy til egent kjøretøy. Fylkesmannen har vurdert at fyring av bål med tørre kvist fra bakken og medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk, ikke vil forringe vernet og har tatt det med inn i verneforskriften § 4. Med hensyn på endring av ordlyden fra lett beltekjøretøy til egnet kjøretøy for utkjøring av felt hjortevilt har Fylkesmannen viser vi til Fylkesmannens kommentar til innspillet under kap. 6 i dokumentet.

Endring i vernekartet: Tomt på en daa ved Knutetjønn er tatt ut av verneområdet.

6. Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget om vern av skogreservatet vil etter vår vurdering medføre små kostnader for forvaltningen.

Det vil bli aktuelt å utarbeide og oppføre informasjonsplakat i området. Området omfatter ingen verdier knyttet til skjøtselavhengige habitater, og er etter dagens kunnskap ikke truet av uønskede, svartelista arter. Friluftsliv og eventuelt jakt bør med dagens bruk kunne avklares uten egen plan. Behovet for forvaltningsplan er derfor etter Fylkesmannens vurdering derfor begrenset per dags dato.

Vi anser oppsynsbehovet i området som lite, og forutsetter at Statens Naturoppsyn tillegges oppsynsmyndighet i reservatet.

Høringsinstanser

Verneplanen ble sendt på **lokal høring** til følgende personer/instanser:

Grunneier i området, Valle kommune, Aust-Agder fylkeskommune, samt følgende berørte brukerorganisasjoner, regionale og statlige etater, næringsinteresser og lokale interesse-organisasjoner: NVE, region Sør, NIVA, Sørlandsavdelingen, NJFF Aust-Agder v/Olav Schrøder, Aust-Agder bondelag, Aust-Agder Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Zoologisk forening Sørlandsavdelingen, Norsk Ornitologisk forening avdeling Aust-Agder, Agder Soppforening v/Anne Lise Fonneland, Naturvernforbundet i Aust-Agder v/Stig Rubach, Agder naturmuseum og Botanisk Hage, Aust-Agder turistforening, Agder Historielag, Statens vegvesen, Region Sør, Agder energi.

Verneplanen ble sendt på **sentral høring** til følgende etater og organisasjoner:

Landbruksdepartementet, Statens Kartverk, Stedsnavntjenesten for Østlandet og Agderfylkene, Universitetet i Oslo, Riksantikvaren, Bergvesenet, Vegdirektoratet, Norges vassdrags- og energidirektorat, Statkraft AS, Statnett SF, Statskog SF, Norges Bondelag, Norsk Sau og Geit, Norges Skogeierforbund, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norskog, Norges Naturvernforbund, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norsk Botanisk Forening, Norsk Ornitologisk Forening, Norsk Zoologisk Forening, Verdens Naturfond, Den Norske Turistforening, Friluftslivets fellesorganisasjon, Friluftsrådernes Landsforbund, Norges Orienteringsforbund, Natur og Ungdom, Norges Miljøvernforbund, SABIMA, Skogforsk, Norsk institutt for naturforskning, Universitetets naturhistoriske museer og botanisk hage og Vitenskapsmuseet.

Høringsuttalelser

Ved fristens utløp kom det inn tilbakemeldinger fra:

- NJFF Aust-Agder
 - Landbruksdirektoratet
 - Norges geologiske Undersøkelser
 - Stig Einar Rislå
 - Statens Kartverket
 - Språkrådet
-
- **Norges jeger- og fiskerforbund i Aust-Agder** (Lillesand og Birkenes JFF) ser positivt på frivillig vern, men forutsetter at jakt og fiske kan utøves på normalt vis etter vernet. De forventer også løyve til å ta ut felt hjortevilt med egnet redskap og lage bål av virke som ligg på bakken. Videre kunne en tenke sig at forandre ordlyden i § 6 punkt 3 om lett beltekjøretøy til egnet kjøretøy som ikke setter spor.
 - **Landbruksdirektoratet** bemerker at det ikke er gjort generelle unntak i verneforskriften for utsetting av saltsteiner og at en ikke kan søke om tillatelse til oppsetting av gjerder, samt vedlikeholde disse.
 - **Norges Geologiske undersøkelser** bemerker at det er registrert et lokalt viktig grustak utenfor området som ønskes vernet. Bergarten Herrefossgranitt dekker store deler av Birkenes og Grimstad men potensialet innenfor området forslått vernet er ikke undersøkt.
 - **Innspill fra Stig Einar Rislå** angående tomt inne i området som er foreslått vernet. Eierne av tomten er ikke blitt kontaktet i forbindelse med prosessen om vern. Grunneiere ønsker å bli involvert i det videre arbeidet med verneforslaget. Tomten er på 1 daa og ligger ved Knutetjønn. Det går en sti opp til tomten gjennom området og grunneiere ønsker at denne opprettholdes for tilgang til tomten.
 - **Kartverket** vil bemerke at navnet Rislåknuten naturreservat må meldes til nasjonale register for skrivemåten av stedsnavn i offentlig bruk (SSR), når vernevedtakene er gjort. Utover dette har de ingen merknader til vernet.
 - **Språkrådet** har ingen merknader til navneforslaget *Rislåknuten naturreservat*.

Fylkesmannens kommentarer

Fylkesmannen har følgende kommentarer til høringskommentarene:

- **Norges jeger- og fiskerforbund i Aust-Agder** (Lillesand og Birkenes JFF): Fylkesmannen har vurdert at det ikke er til skade for kommende naturreservat at tørre kvist fra bakken brukes til bålbrekking, i tillegg er det åpnet for at en kan lage bål etter samsvar med gjeldende lovverk med medbrakt ved. I forhold til endring av ordlyden fra lett beltekjøretøy til egnet

kjøretøy for å ta ut felt hjortevilt, har vi fått signaler fra Miljødirektoratet at det ofte er snakk om å endre kjøretøy til ATV. Etter avgjørelse av klagesak av 19.11.2013 i Sjunghatten nasjonalpark om bruk av beltegående ATV har Klima- og miljødepartementet bestemt at beltegående ATV må anses som et lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget. Dersom det er bruk av beltegående ATV som NJFF ønsker i denne saken er dette mulig. Fylkesmannen har ikke anledning til å endre ordlyden til egnet kjøretøy, da dette er lite konkret.

- **Landbruksdepartementet:** Fylkesmannen har vurdert at oppsetting av gjerder etter søknad og utsetting av saltstein ikke vil skade kommende naturreservat og har på det grunnlag åpnet for dette i verneforskriften, jf. § 4. punkt 5 og § 7. punkt 3.
- **Stig Rislå:** Fylkesmannen og AT-skog har vært i dialog med grunneiere for omtalte tomt i løpet av høringsperioden og en har funnet at den beste løsningen er at omtalte tomt ved Knutetjønn på en daa tas ut av reservatet og merkes i vernekartet. Fylkesmannen har lagt inn stien som S. Rislå omtaler og åpnet i verneforskriften for at denne kan opprettholdes som sti til tomten, jf verneforskrift § 4 punkt 7.
- **Kartverket:** Miljødirektoratet tar seg av dette etter vernevedtaket er gjort.
- Fylkesmannen har ingen kommentar til merknadene fra **Norges Geologiske undersøkelser** eller **Språkrådet**.

7. Fylkesmannens tilrådning

Fylkesmannen tilrår at området vernes som naturreservat med en mindre grenseendring ved Knutetjønn, jf. pkt. 5 Viktige endringer under planprosessen, og anser Rislåknuten som et egnet navn på reservatet.

Vedlegg 1 - Områdebeskrivelse

Rislåknuten naturreservat

Lokalitet: Rislåknuten naturreservat

Kommune: Birkenes

Fylke: Aust-Agder

Kartblad: 1512 III

UTM-koordinater: 32V 443829 6491051

Verneverdi: ** (regional verdi)

Vegetasjonssone: Boreonemoral

Areal: 1388 dekar

Under kartlegging av biologisk mangfold i Rislåknuten ble et stort område undersøkt (ca. 4000 daa). Avgrensningen av «verneverdig areal» ekskluderer de fattige furudominterte heiområdene, som har liten verdi i forhold til bevaring av biologisk mangfold. Et areal på ca. 1389 daa som fokuserer på edelløvskogene i de vestlige liene, samt noe av heiområdene er avgrenset som verneverdig.

AVGRENSNING OG ARRONDERING

Avgrensningen av området følger grense for bekkekløfte i sør (hele kløfta er inkludert), grense mot fylkesveien (dels mot hogstfelt) i vest og mot areal mer påvirket av skogbruk (ungskog) i nord. Grensa mot øst er noe inne på platået slik at avslutningen av de bratte sidene med selve Rislåknuten og Knutetjønn er inkludert. Arronderingen av det verneverdige området er god, da det spenner over en lang høydegradient (300 høydemeter) – fra dalbunnen opp til fattighei. Betraktet som (hovedsakelig) sammenhengende edelløvskogområde, og med høy andel av intermediære og rike typer må størrelsen betraktes som ganske god.

SKOGSTRUKTUR/PÅVIRKNING

Påvirkning fra gammelt av er tydelig i rasmarks-edelløvskogene, hvor kraftige sokler (flere treslag) er spor etter lauving/kylling/styving. Hogstpåvirkningen må forventes å ha vært høy historisk. Et nyere hogstinngrep i sørvestre hjørne av området er forsøkt holt utenom avgrensningen. Det er også spor etter nyere avvirkning i nedkant av kjerneområde nr. 5. en eldre traktorvei som går gjennom hogstflata ved veien fortsetter på skå opp lia (mellom kjerneområde 1 og 2). Ut fra denne veien er det utført en del hogster på eik for noen ti-år siden. Arealet er ikke tilplantet og består i dag av yngre løvskog som er i ferd med å «vokse sammen» med omkringliggende eldre skogbestand.

Det meste av arealet har slått i mange år uten skogbruksmessig skjøtsel. Få trær har foreløpig nådd svære dimensjoner. Store edelløvtrær forekommer spredt, det samme gjelder boreale løvtrær (både osp og selje, dessuten en overraskende grov rogn oppunder knuten). Kraftig gran i bekkedalen helt i sør må også nevnes. Hele området har spredt med død ved, gjerne en blanding av gran drept av tørkestress og mindre løvtrær (osp, eik, bjørk). Det er høy tetthet av dødt trevirke bare i små partier, særlig i deler av kjerneområde 2 – bl.a. med lind, osp, bjørk og gran.

ARTSMANGFOLD

De to store kjerneområdene med rik edelløvskog har potensial som biologiske « hot spot». Her er rik bakkevegetasjon med kravfull karplanter (se kjerneområdebeskrivelsen). Treslagssammensetningen er svært variert, bl. a. med mye lind. Stedvis er det også mange strukturer som indikerer et rikt biologisk mangfold; hule lindesokler, (noen få) grove eiker og stedvis ganske mye dødt trevirke. Dette legger grunnlaget for rikt og variert biologisk mangfold. Imidlertid er dokumentasjonen foreløpig ganske sparsom. Det største potensialet for kravfulle og sjeldne arter ligger sannsynligvis blant markboende sopp og insekter – to artsgrupper som ikke er godt undersøkt ennå. Beliggenheten 8 varm, vestvendt lise under store bergskrenter) er ideell for utklekking av mange insektarter. Blant sopp og lav er det registret svært få kravfulle arter, kun et lite utvalg av de mest alminnelige signalartene. Lungeneversamfunn er tilsynelatende nesten fraværende, noe som er uforklarlig. Gode forutsetninger for et rikt fugleliv.

VERNEVERDIER

Området ligger i brattskrånningen ned mot Tovdalselva/Sennumstadjorden og består av en stor konsentrasjon av edelløvskog. Åpne rasmarker er vanlige og karakteristiske for flere delområder, Rislåknuten inneholder godt utviklede og sammenhengende edelløvsoger. Rik edelløvskog (alm-lindeskog, særlig av rasmarkstypen) er vanlig, men dekker ikke hele lia. I øvre havldel av lia kommer også urterik edelløv- og blandingsskog inn som et viktig rikelement. For øvrig finnes ganske mye blåbæreskog. En rekke elementer som er viktig for biologisk mangfold er registrert, men ikke i store mengder. Rislåknutens vestlier er et viktig kjerneområde for lindeskog innenfor kommunen. Rislåknuten vurderes som et verdifult skogområde og verneverdien plasseres seg som regional (**).

LITTERATUR

- Framstad, E., Økland, B., Bendiksen, E., Bakkestuen, V., Blom, H. & Brandrud, T.E. 2002. Evaluering av skogvernet i Norge. – NINA Fagrapport 54.
- Framstad, E., Økland, B., Bendiksen, E., Bakkestuen, V., Blom, H. & Brandrud, T.E. 2003. Liste over prioriterte mangler ved skogvernet. – NINA Oppdragsmelding 769.
- Heggland, A. 2010. Naturverdier for lokalitet Rislåknuten, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2010. NaRIN faktaark. BioFokus, NINA, Miljøfaglig utredning.

Vedlegg 2 – Verneforskrift

Forskrift om vern av Rislåknuten naturreservat i Birkenes kommune i Aust-Agder fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjonmed hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og Miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare en sjeldent stor og velutformet konsentrasjon av rik edelløvskog med kjerneverdier knyttet til vestvendte rasmarker med alm-lindskog. Området har som et regionalt kjerneområde for velutviklet lindskog særskilt betydning for sjeldne og trua arter knyttet til skogtypen.

§ 2 Geografisk avgrensing

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: 64/1, 64/4, 64/8, 64/21 og 64/11 i Birkenes kommune. Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 1388 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk 1:8000 datert Klima og miljødepartementet De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Birkenes kommune, hos Fylkesmannen i Aust-Agder fylke, i Miljødirektoratet og i Klima og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

1. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
2. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
3. Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Oppstillingen av tiltak er ikke uttømmende.
4. Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.
5. Bålbrekking er forbudt.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

1. Sanking av bær og matsopp.

2. Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
3. Skadefelling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
4. Beiting.
5. Utsetting av saltsteiner
6. Bålbrenning med tørkvist fra bakken eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk.
7. Enkel rydding av vegetasjon for opprettholdelse av sti til Knutetjønn markert på vernekartet.

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

1. Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
2. Bruk av sykkel, hest og kjerre samt ridning forbudt.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

1. Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingskjøring.
2. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
3. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

1. Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 nr. 4.
2. Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
3. Oppsetting og vedlikehold av gjerder i forbindelse med beiting.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet i henhold til naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttrædelse

Denne forskrift træder i kraft straks.